

Αρ. Ταυτότητας:..... Κωδ.Υποψ.:.....
ΕΠΩΝΥΜΟ:.....
ΟΝΟΜΑ:..... ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ:.....
Σχολείο:.....
(Μόνο για τελειόφοιτους)
Εξεταστικό Κέντρο:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2026

Κωδ. Μαθήματος: **500**

Μάθημα: **Βιολογική Γεωργία Τ.Σ. Π.Κ.**

Ημερομηνία: **19/6/2026**

Οδηγίες:

Το ονοματεπώνυμο, ο αριθμός ταυτότητας, ο κωδικός υποψηφίου, το σχολείο και το εξεταστικό κέντρο να γραφούν, αυστηρά μόνο εντός του πλαισίου, που βρίσκεται στο άνω αριστερό μέρος του εξωφύλλου.

ΑΝΑΒΑΘΜ/ΤΗΣ:			
Σ.Β.	Βαθμός	Σ.Β.	Βαθμός
1		11	
2		12	
3		13	
4		14	
5		15	
6		16	
7		17	
8		18	
9		19	
10		20	
Συν. Βαθμ.:			

ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ

ΤΕΛΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ

.....

2ος ΒΑΘΜ/ΤΗΣ:			
Σ.Β.	Βαθμός	Σ.Β.	Βαθμός
1		11	
2		12	
3		13	
4		14	
5		15	
6		16	
7		17	
8		18	
9		19	
10		20	
Συν. Βαθμ.:			

1ος ΒΑΘΜ/ΤΗΣ:			
Σ.Β.	Βαθμός	Σ.Β.	Βαθμός
1		11	
2		12	
3		13	
4		14	
5		15	
6		16	
7		17	
8		18	
9		19	
10		20	
Συν. Βαθμ.:			

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ 2026

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Μάθημα: Βιολογική Γεωργία Τ.Σ. (Π.Κ.) (500)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 19 Ιουνίου 2026

8:00 – 10:30

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία μέρη (Α΄, Β΄ και Γ΄) και δεκαπέντε σελίδες (15) σελίδες.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις

1. Όλες οι ερωτήσεις να απαντηθούν στο εξεταστικό δοκίμιο. Σε περίπτωση που θα χρειαστεί περισσότερος χώρος για τις απαντήσεις, να χρησιμοποιηθεί ο συμπληρωματικός χώρος απαντήσεων στις σελίδες 13 - 15.
2. Επιτρέπεται η χρήση πέννας χρώματος μπλε (στυλό) μόνο.
3. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή άλλου διορθωτικού υλικού.

ΜΕΡΟΣ Α΄: Αποτελείται από δώδεκα (12) ερωτήσεις.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.

Για τις ερωτήσεις 1 - 5 να βάλετε σε κύκλο την ορθή απάντηση.

1. Ποιο από τα παρακάτω είναι χαρακτηριστικό της εντατικοποιημένης γεωργίας;
 - (α) Αμειψισπορά
 - (β) Μονοκαλλιέργεια
 - (γ) Οργανική λίπανση
 - (δ) Συγκαλλιέργεια.

2. Η επεξεργασία στις μαρμελάδες φρούτων χωρίς την προσθήκη συντηρητικών είναι η:
 - (α) ψυχρή
 - (β) υπέρυθρη
 - (γ) υπεριώδης
 - (δ) θερμική.

3. Το παράσιτο Εγκάρσια φορμόσα (*Encarsia formosa*) χρησιμοποιείται στη βιολογική γεωργία για την αντιμετώπιση:
 - (α) του τετράνυχου
 - (β) του αλευρώδη
 - (γ) της σκωρίασης
 - (δ) του περονόσπορου.

4. Η τιμή πώλησης ενός βιολογικού προϊόντος επηρεάζεται από:
 - (α) την αμοιβή του εργατικού δυναμικού
 - (β) την αγορά ή ενοικίαση κτήματος
 - (γ) την προσφορά και τη ζήτηση
 - (δ) την απόσβεση κεφαλαίων.

5. Το κάψιμο της καλαμιάς (ποκαλάμης) των σιτηρών βιολογικής καλλιέργειας συστήνεται:
- (α) όταν ο μεγάλος όγκος του άχυρου εμποδίζει τις καλλιεργητικές εργασίες
 - (β) για βελτίωση της δομής του εδάφους με τη στάχτη που θα παραχθεί
 - (γ) όταν υπάρχουν προβλήματα φυτο-υγείας
 - (δ) όταν μετά τα σιτηρά ακολουθεί σκαλιστική καλλιέργεια.

6. Να γράψετε δύο (2) κύρια υλικά συσκευασίας των βιολογικών προϊόντων, φιλικά προς το περιβάλλον.

7. Στη Στήλη Α του Πίνακα 1 αναγράφονται τέσσερα (4) τρόφιμα. Να γράψετε στη Στήλη Β του Πίνακα 1, δίπλα από κάθε τρόφιμο, τη φυσική μέθοδο συντήρησής του, επιλέγοντας τέσσερις (4) από τις επτά (7) φυσικές μεθόδους συντήρησης που δίδονται στην παρένθεση:

(Βιολογική ακατέργαστη ζάχαρη, Ασβέστης, Φύλλα δάφνης, Διάλυμα αλατιού σε νερό, Πρόπολη μελισσών, Πηκτίνη, Καζεΐνη γάλακτος)

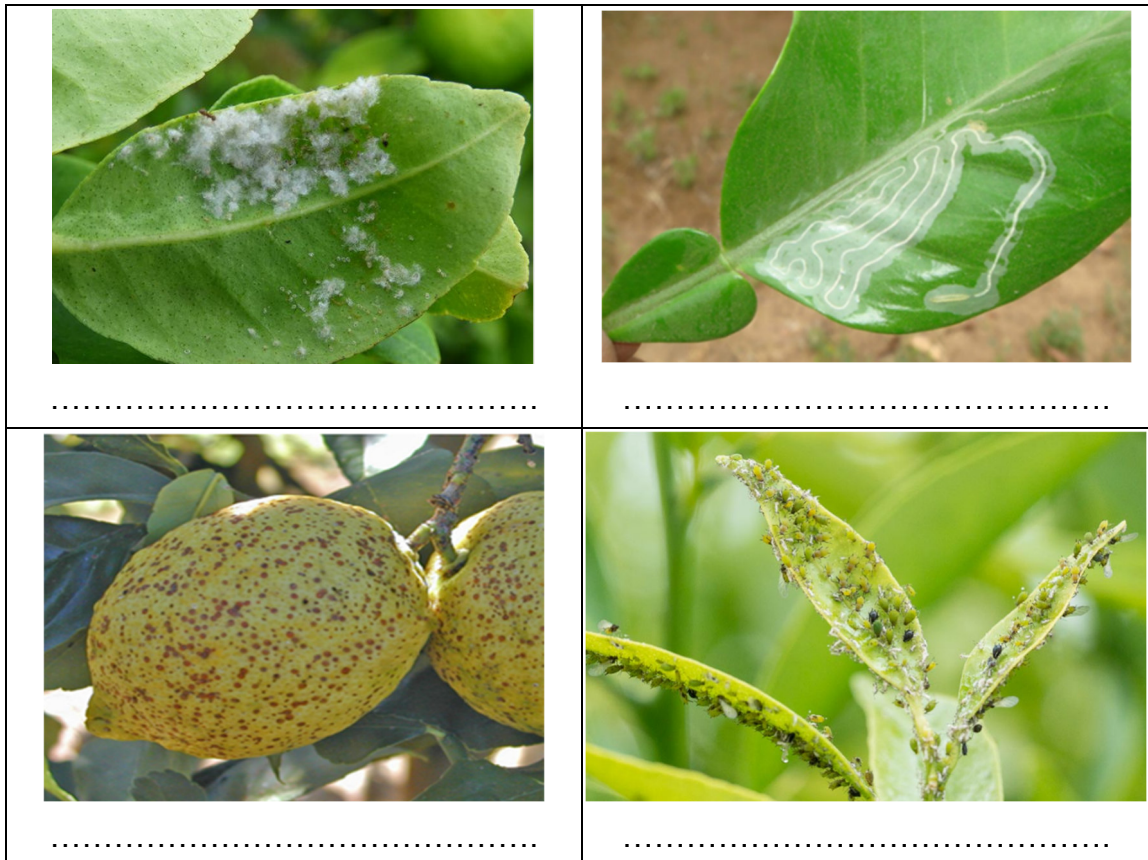
Πίνακας 1

Στήλη Α	Στήλη Β
Ελιά βρώσιμη	
Σταφίδα	
Εσπεριδοειδή	
Χυμοί φρούτων	

8. Στις εικόνες του Πίνακα 2, παρουσιάζονται τέσσερις (4) εντομολογικοί εχθροί των εσπεριδοειδών. Να αναγνωρίσετε και να γράψετε κάτω από κάθε εικόνα τον αντίστοιχο εντομολογικό εχθρό επιλέγοντας τέσσερα (4) από τα επτά (7) έντομα της παρένθεσης:

(Κοκκοειδή, Αφίδες/Μελίγκρες, Εριώδης αλευρώδης, Ευδεμίδα, Πυρηνοτρήτης, Φυλλοκνήστης, Φθοριμαία /Λίτα)

Πίνακας 2

9. Ένας καλλιεργητής θέλει να βελτιώσει και να διατηρήσει τη γονιμότητα του εδάφους του χωραφιού του. Να προτείνετε τέσσερις (4) μεθόδους για τη βελτίωση και διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους.

10. Να κατονομάσετε δύο (2) περιβαλλοντικές συνθήκες που μπορεί να μειώσουν την παραγωγή της πατάτας.

11. Να κατονομάσετε τους δύο (2) βασικούς πρωταγωνιστές στην αγορά και εμπορία των βιολογικών προϊόντων.

12. Να γράψετε τέσσερα (4) σκευάσματα άμεσης δράσης που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών στη βιολογική γεωργία.

**ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄
ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ Β΄**

ΜΕΡΟΣ Β΄: Αποτελείται από τέσσερις (4) ερωτήσεις.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με οκτώ (8) μονάδες.

13. α) Στη Στήλη Α του Πίνακα 3, παρουσιάζονται τέσσερις (4) μέθοδοι αντιμετώπισης εχθρών και ασθενειών. Να γράψετε στη Στήλη Β του Πίνακα 3, δίπλα από κάθε μέθοδο αντιμετώπισης, τον αντίστοιχο εντομολογικό εχθρό ή ασθένεια, επιλέγοντας τέσσερις (4) από τις επτά (7) λέξεις της παρένθεσης:
(Περονόσπορος, Μεσογειακή μύγα, Ευδεμίδα, Αφίδες/ μελίγκρες/ ψύρες, Φουζικλάδιο, Βερτιτσίλλιο, Καρκίνος της ελιάς)

Μονάδες (4)

Πίνακας 3

Στήλη Α	Στήλη Β
Εκχύλισμα τσουκνίδας	
Αποφυγή ραβδίσματος σε περίοδο βροχοπτώσεων	
Εκχύλισμα από πολυκόμπι	
Παγίδες μαζικής παγίδευσης	

- (β) Στην Εικόνα 1 παρατηρούνται εξογκώματα στο ριζικό σύστημα του αμπελιού. Να κατονομάσετε το αίτιο της προσβολής του ριζικού συστήματος και να υποδείξετε τρεις (3) τρόπους αντιμετώπισής του σε βιολογική καλλιέργεια.

Μονάδες (4)

Εικόνα 1

14. (α) Στη Στήλη Α του Πίνακα 4, κατονομάζονται τέσσερα (4) βιολογικά μέσα για την αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών των φυτών στη βιολογική γεωργία. Να γράψετε στη Στήλη Β του Πίνακα 4, δίπλα από κάθε βιολογικό μέσο, τον αντίστοιχο εντομολογικό εχθρό ή ασθένεια, επιλέγοντας τέσσερις (4) από τις επτά (7) λέξεις της παρένθεσης:

(Αφίδες/ ψώρες, Λεπιδόπτερα (πεταλούδες), Βοτρύτης, Θρίπας, Ωίδιο/ στάχτη, Ακάρεα/ τετράνυχος, Κολεόπτερα)

Μονάδες (4)

Πίνακας 4

Στήλη Α	Στήλη Β
<i>Bacillus thuringiensis</i>	
<i>Aphidius colemani</i>	
<i>Phytoseilus spp.</i>	
<i>Trichoderma spp.</i>	

- (β) Σε έναν βιολογικό λαχανόκηπο εμφανίζονται συχνά ασθένειες λόγω υψηλής εδαφικής υγρασίας. Να προτείνετε στον παραγωγό δύο (2) μέτρα μείωσης της εδαφικής υγρασίας και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες (4)

15. (α) Στη Στήλη Α του Πίνακα 5 κατονομάζονται τέσσερα (4) άμεσα αποτελέσματα εφαρμογής χλωρής λίπανσης. Να γράψετε στη Στήλη Β του Πίνακα 4, την αντίστοιχη συνέπεια, επιλέγοντας τέσσερις (4) από τις επτά (7) παρακάτω προτάσεις.

- Ενίσχυση της βιολογικής δραστηριότητας του εδάφους.
- Χορήγηση οργανική ουσίας στο έδαφος.
- Προσέλκυση ωφέλιμων οργανισμών.
- Προστασία του εδάφους από υδατική διάβρωση.
- Βελτίωση της δομής του εδάφους.
- Καλύτερη κυκλοφορία του αέρα.
- Καλύτερη κυκλοφορία του νερού μέσω των νεκρών ριζών.

Μονάδες (4)

Πίνακας 5

Στήλη Α	Στήλη Β
Εδαφοκάλυψη	
Αξιοποίηση βροχοπτώσεων	
Χορήγηση αζώτου στο έδαφος	
Ενσωμάτωση φυτικών υπολειμμάτων	

(β) Να υποδείξετε τέσσερις (4) μεθόδους πάνω στις οποίες στηρίζεται η βιολογική γεωργία.

Μονάδες (4)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. (α) Να κατονομάσετε τον εχθρό που προσελκύεται από την παγίδα που φαίνεται στην Εικόνα 2 και να περιγράψετε τη διαδικασία τοποθέτησης της παγίδας.

Μονάδες (4)

Εικόνα 2

(β) Να αναφέρετε δύο (2) διαδομένους τρόπους με τους οποίους διατηρείται σήμερα μια παραδοσιακή ποικιλία.

Μονάδες (4)

**ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄
ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ Γ΄**

ΜΕΡΟΣ Γ': Αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

17. (α) Στην Εικόνα 3 φαίνεται το σύμπτωμα της μυκητολογικής ασθένειας της κομμίωσης (φυτόφθορα) σε καλλιέργεια εσπεριδοειδών. Να γράψετε τέσσερα (4) προληπτικά μέτρα αντιμετώπισής της.

Μονάδες (4)

Εικόνα 3

- (β) Να γράψετε τέσσερις (4) παράγοντες, οι οποίοι καθορίζουν την ποσότητα του νερού και τη συχνότητα των ποτισμάτων των ελαιόδεντρων.

Μονάδες (4)

(γ) Να γράψετε τέσσερα (4) οφέλη που προκύπτουν από το κλάδεμα του αμπελιού.

Μονάδες (2)

18. (α) Η αγοραστική συμπεριφορά του καταναλωτή βιολογικών προϊόντων επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες. Να κατονομάσετε τους τέσσερις (4) παράγοντες τεκμηριώνοντας την απάντησή σας.

Μονάδες (4)

(β) Είστε βιοκαλλιεργητής και έχετε επιλέξει να πουλήσετε τα προϊόντα σας στη λαϊκή αγορά. Απευθύνεστε προς τους καταναλωτές προσπαθώντας να τους πείσετε να τα αγοράσουν. Να παρουσιάσετε τέσσερα (4) έγκυρα επιχειρήματα με τα οποία θα προσπαθήσετε να πείσετε τους καταναλωτές.

Μονάδες (4)

(γ) Ένας παραγωγός έχει εντάξει την καλλιέργειά του εδώ και 20 μήνες στο σύστημα βιολογικής γεωργίας και θέλει να διαθέσει τα προϊόντα του στην αγορά ως βιολογικά. Να εξηγήσετε αν αυτό επιτρέπεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες (2)

Blank page with horizontal lines for writing.

